napadeným nálezem vyslovený, nepochybně neúměrný odvolatelově vině, když odvolatel dosud ještě vůbec nebyl kárně trestán, zejména hledí-li se na právní důsledky takového nejvyššího kárného trestu (§ 14, druhý odst. disc. stat.) a na skutečnost, že tajemnické zaměstnání, jež si nyní zvolil, nemusí býti povahy naprosto trvalé. Poněvadž lze očekávati, že obviněný, poučen nyní o své vině, sám po bedlivé úvaze učiní konečné rozhodnutí, jak se má v budoucnosti dále zachovati, uznal nejvyšší soud vzhledem k závažnosti odvolatelova kárného provinění, vyhověv jeho odvolání z výroku o trestu, pouze na trest zastavení advokacie na dobu tří měsíců ve smyslu § 12, písm. c) disc. stat.

Čís. 395 dis.

Dospěl-li určitý konkretní případ k projednávání před kárnou radou, je jejím úkolem zkoumati veškeré jeho podstatné okolnosti s hlediska, zda se obviněný nějak v onom směru neprovinil.

Je kárným přečinem zlehčení cti a vážnosti stavu, přivodil-li advokát tím, že si pro dobu své dvouměsíční dovolené nezřídil substituta podle § 14 adv. ř., že jeho úřednice uzavřela v jeho nepřítomnosti hromadnou smlouvu o zastupování klientů osoby, zabývající se po živnostensku ochranou pojištěnců za odměnu deseti procent z vyplacené náhrady, a nevypověděl-li klientům, přijatým podle této smlouvy, plnou moc, když se vrátil z dovolené, nýbrž zastupoval-li je dále.

Advokát nesmí, nechce-li zlehčiti čest a vážnost stavu, vymáhati zaplacení svého palmárního účtu vyhrůžkou trestním oznámením.

(Rozh. ze dne 16. prosince 1939, Ds I 32/39.)

Nejvyšší soud zamítl jako soud odvolací v kárných věcech advokátů a kandidátů advokacie odvolání obviněného advokáta z nálezu kárné rady advokátní komory, pokud jím byl odvolatel uznán vinným kárným přečinem zlehčení cti a vážnosti stavu.

Z důvodů:

Není opodstatněna námitka odvolání, že kárná rada, uznavši obviněného vinným kárným přečinem zlehčení cti a vážnosti stavu spáchaným tím, že zanedbav v době své nepřítomnosti náležitý dozor na svou kancelář, přivodil, že jeho kancelářská úřednice uzavřela smlouvu o hromadném zastupování osoby, zabývající se po živnostensku ochranou pojištěnců za odměnu deseti procent z vyplacené náhrady, odsoudila prý obviněného pro skutek, pro nějž prý nebyl stíhán a jenž nebyl předmětem jednání před kárnou radou.

V odkazovacím usnesení ze dne 22. září 1938 bylo obviněnému kladeno za vinu, že jsa ve spojení s osobou zabývající se po živnostensku ochranou pojištěnců za honorář deseti procent z vyplacené náhrady, při-

jal prostřednictvím této osoby zastoupení strany ve věci automobilového úrazu a aniž ji upozornil, že musí kromě smluvených deseti procent odměny zaplatiti ještě jeho palmární účet, vymáhal zaplacení tohoto účtu vyhrůžkou trestním oznámením. Podle protokolu o ústním jednání před kárnou radou ze dne 9. ledna 1939 upravil návladní komory bez odporu obviněného stíhací návrh obsažený v odkazovacím usnesení tak, že jej rozložil na pět bodů; v prvním bodě byl uveden skutek obviněného spočívající v tom, že vstoupil ve spojení s osobou zabývající se po živnostensku ochranou pojištěnců za honorář deseti procent z vyplacené náhrady. Zjistivši, že dohodu s P-em o zastupování jeho klientů uzavřela kancelářská úřednice obviněného bez jeho vědomí a za jeho nepřítomnosti, byla kárná rada oprávněna zkoumati, zda obviněný nezavinil svým jednáním nebo opominutím, že došlo k uzavření zmíněné dohody. Neboť dospěl-li určitý konkretní případ k projednání před kárnou radou, jest jejím úkolem zkoumati veškeré jeho podstatné okolnosti s hlediska, zda se obviněný nějak v onom směru neprovinil (viz rozh. č. 151 dis. Sb. n. s.). Kárná rada se ve svém nálezu odchýlila od odkazovacího usnesení, vlastně od návrhu návladního komory, učiněného při ústním jednání, jen ve zjištění příčiny, z níž došlo k uzavření nepřípustné úmluvy o zastupování, a nelze proto důvodně vytýkati, že překročila obžalobu.

Odvolání se míjí cíle, pokud dovozuje, že není příčinné spojitosti mezi vzdálením se obviněného z jeho sídla na dobu dvou měsíců a nezřízením substituta po tuto dobu a mezi skutečností, že vedoucí úřednice jeho kanceláře, M-ová, uzavřela v jeho nepřítomnosti smlouvu s P-em o zastupování jeho klientů. Neboť kdyby byl obviněný přítomen, nebo kdyby byl za jeho nepřítomnosti vedl jeho advokátní kancelář substitut zřízený ve smyslu § 14 adv. ř., nemohla býti úmluva s P-em dojednána. I kdyby byla M-ová vyjednávala s P-em potají a chtěla obviněného překvapiti získáním klientely, nemohlo dojíti k perfekci smlouvy a k jejímu provádění bez vědomí a schválení obviněného nebo jeho substituta. Podstata a závadnost ujednání s P-em by byla vyšla najevo již při prvním zastupování některého P-ova klienta. Opatřování substitucí pro jednotlivé určité případy nejsoucí v souvislosti s ujednáním uzavřeným s P-em, nemohlo nahraditi všestranné vedení kanceláře obviněného substitutem zřízeným ve smyslu § 14 adv. ř. a zabrániti nepřípustnému ujednání kancelářské úřednice s P-em, jíž obviněný, jak plyne z jeho odvolání, ponechal ve vedení kanceláře úplně volnou ruku. Nebylo proto potřebné doplňovati řízení výslechem M-ové a svědků advokátů o tom, že zastupovali obviněného v době jeho nepřítomnosti, nebo byli ochotni ho zastupovati, pokud toho nutnost vyžadovala (ad hoc), a dále výslechem M-ové o tom, z jakého popudu uzavřela smlouvu s P-em. Neboť i kdyby uvedení svědci potvrdili okolnosti, o nichž jsou nabízeni, nebyly by tyto okolnosti rozhodné pro posouzení, zda obviněný zanedbal náležitý dozor na svou kancelář a zda tím přivodil, že jeho kancelářská úřednice uzavřela s P-em smlouvu o zastupování jeho klientů.

Zastupování, jaké bylo ujednáno kanceláří obviněného s P-em, je advokátům zapovězeno usnesením valné hromady advokátní komory ze dne 20. března 1932. Podle stálé judikatury nejvyššího soudu jako

soudu odvolacího v kárných věcech advokátů a kandidátů advokacie je kárným proviněním, nedbá-li advokát usnesení advokátní komory, pokud neodporují platným zákonům. Že zmíněné usnesení odporuje zákonům, odvolání netvrdí. P-ovy názory na podstatu jeho živnostenského podniku a zastupování jeho klientů nemohou ovšem býti směrodatné pro posouzení, zda je zastupování jeho klientů advokátem podle smlouvy, jakou uzavřel s kanceláří obviněného, kárně závadné. Není proto třeba odpovídati na tu část odvolání, v níž jsou tyto P-ovy názory obšírně rozvedeny.

Neprávem napadá odvolání výrok kárné rady, že obviněný setrval po svém návratu z dovolené ve spojení s P-em, tvrdíc, že tento výrok neodpovídá pravému stavu věci. Neboť výrok ten je plně opodstatněn doznáním obviněného, opakovaným i v odvolání, že po svém návratu z dovolené sice P-ovi sdělil, že ujednání o zastupování jeho klientů je pro něho nepřijatelné a že nebude dále pokračovati ve smlouvě, že však si ponechal a dokončil ona zastupování P-ových klientů, která byla přijata jeho kanceláří v době jeho dovolené. Nesměl-li obviněný vůbec uzavříti smlouvu o zastupování P-ových klientů, bylo jeho povinností ihned vypověděti plnou moc udělenou mu v závadných případech a nepokračovati v zastupování. Zaujala-li kárná rada toto stanovisko, nedala tím najevo, že klade čest a vážnost advokátského stavu nad povinnosti povolání, nýbrž projevila tím jen správný názor, že má advokát podle § 10, odst. 2 adv. řádu dbáti vždy cti a vážnosti stavu.

Napadajíc výrok kárného nálezu odsuzující obviněného pro kárný přečin zlehčení cti a vážnosti stavu spáchaný tím, že se domáhal na své klientce N-ové zaplacení svého palmáru vyhrůžkou trestním oznámením, odvolání namítá, opakujíc tak obhajobu obviněného před kárnou radou, že obviněný byl názoru, že se N-ová dopustila podvodu, když za jeho zády vyrovnala spor, v němž byla obviněným zastupována, a odmítla zaplatiti jeho palmár za zastupování v tomto sporu, a že proto byl oprávněn působiti na ni pohrůžkou trestním oznámením, aby jeho palmár vyrovnala. Kárná rada právem odmítla tuto obhajobu poukázavši na to, že obviněnému, jako osobě práva znalé, musilo býti docela jasné, že nezaplacení palmáru netvoří samo o sobě žádnou trestnou skutkovou podstatu. Rovněž mu musilo býti jasno, že není trestné, nesplní-li klient advokátovi slib, že za jeho zády nevyrovná spor se svým odpůrcem. Obviněný sám uvádí, že se jeho klientka N-ová dala teprve v poslední chvíli přemluviti naléháním zástupců pojišťovny, aby vyrovnala spor s pojišťovnou za zády obviněného, tvrdě tak sám, že N-ová neměla zlého úmyslu poškoditi obviněného, když s ním uzavírala smlouvu o zastupování. Kromě toho odůvodnila N-ová obviněnému, proč se necítí povinnou platiti mu za jeho zastupování, poukázavši na ujednání s R-ovou, že jí se zastupováním obviněného nevzejdou žádné výlohy. Bylo na obviněném, aby jí dokázal věcnými důvody, že její stanovisko není správné, a že se na ni bude domáhati zaplacení palmáru žalobou, nesměl jí však, aniž porušil čest a vážnost stavu, hroziti, že na ni učiní trestní oznámení pro podvod, nezaplatí-li mu účet během krátké lhůty čtyř dnů.